

Public Affairs Monitor

Week 29 | 2024 | 12 t/m 19 juli

De Public Affairs Monitor wordt wekelijks opgesteld door het team Public Affairs van UUV. De PA-monitor geeft een overzicht van relevante ontwikkelingen in de politiek en bij strategische stakeholders.

In deze monitor:

Algemeen

› Kamervragen over arbeidsuitbuiting

Arbeidsmarkt

› Kabinet kent 40 miljoen toe aan 36 projecten gericht op leven lang ontwikkelen

› ESB: Werkende armen zijn het vaakst uitzendkracht

› Kamerbrief resultaten Banenafspraken 2023: aantallen blijven achter bij doelstelling

› CNV-onderzoek: oudere werknemer komt nog steeds moeilijk aan de bak

› Nazending NOW-evaluaties

› FNV: Rechtbank Amsterdam doet onbegrijpelijke uitspraak in zaak Temper

Dienstverlening

› Periodieke rapportage Uitvoering SUWI-stelsel 2020-2025

ICT & Data

› Centrale Commissie Gegevensgebruik in oprichting

› Inwerktreding AI-verordening

› Regeringscommissaris Informatiehuishouding waarschuwt regering voor tegenwerki...

Europa

› Formele Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumente...

Overig

› Public Affairs Kalender

› Anneke van Dijk nieuwe secretaris-generaal bij het ministerie van Justitie en Veiligh...

› Bestuurlijk signaal Registratie Niet-Ingezetenen (RNI)

ALGEMEEN

Kamervragen over arbeidsuitbuiting

Op 17 juli stellen de leden Bikker en Ceder (beiden ChristenUnie) Kamervragen aan de ministers van Justitie en Veiligheid (van Weel), van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (van Hijum) en van Asiel en Migratie (Faber-van de Klashorst) over de aanpak van arbeidsuitbuiting. Dit is naar aanleiding van het interview in NRC met landelijk officier mensenhandel Warner ten Kate. Bikker

en Ceder vragen onder andere in hoeveel zaken jaarlijks aangifte van arbeidsuitbuiting wordt gedaan en in hoeveel van dit soort zaken jaarlijks daadwerkelijk vervolging wordt ingesteld iet eindigend in een sepot. Ook willen ze weten op grond van welke regels UWV de werkvergunningen van de Filipijnse bemanning in de in het artikel beschreven zaak had kunnen en moeten intrekken en waarom dat niet is gebeurd. Welke informatie dient tussen het ministerie en het UWV uitgewisseld te worden, waarin schoot dit tekort en wat zijn daarvan de consequenties geweest. En tot sloten willen ze graag weten of er volgens de ministers voldoende personele capaciteit is voor het toezicht op de uitzendbranche tot het moment dat het aangepaste wetsvoorstel toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten van kracht wordt. De Kamerleden verzoeken de antwoorden voor Prinsjesdag te ontvangen.

Bron: Tweede Kamer

ARBEIDSMARKT

Kabinet kent 40 miljoen toe aan 36 projecten gericht op leven lang ontwikkelen

Op 17 juli wordt bekend dat het kabinet € 40 miljoen investeert in projecten uit de 2e aanvraagronde van de zogeheten LLO-Katalysator uit het Nationaal Groeifonds. De projecten richten zich op regionale samenwerkingen tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs. Specifieke focus ligt hierbij op het om- en bijscholen van vakmensen voor de energie- en grondstoffentransitie.

Bron: Rijksoverheid

ESB: Werkende armen zijn het vaakst uitzendkracht

Op 17 juli deelt economenvakblad ESB een artikel over de uitzendbranche. Zo'n 200.000 werkenden leefden in 2021 onder de armoedegrens. Van deze werkende armen werkte 11,3 procent via de uitzendsector en daarnaast 2,3 procent via een payrollconstructie. Andere sectoren met veel werkende armen zijn restaurants, supermarkten, interieurreiniging van gebouwen, maatschappelijke dienstverlening en kappers. Er zijn diverse verklaringen mogelijk voor een laag jaarinkomen van een werkende. Deeltijdwerk en seizoenswerk – al dan niet in combinatie met een laag uurloon – spelen een grotere rol in de sectoren met het grootste aandeel werkende armen, met name de uitzendsector en restaurants. Andere verklaringen zijn onder andere een laag uurtarief voor zelfstandigen.

Bron: ESB

Kamerbrief resultaten Banenafspraken 2023: aantallen blijven achter bij doelstelling

Op 16 juli publiceert het staatssecretaris Nobel (Participatie en Integratie) de gerealiseerde aantallen voor de banenafspraken over 2023. Ook stuurt hij de uitkomsten van het onderzoek van de Nederlandse Arbeidsinspectie over mensen uit de doelgroep banenafspraken die langdurig niet aan het werk komen. Staatssecretaris Nobel geeft aan dat sinds 2013 werkgevers in totaal 85.665 extra banen hebben gerealiseerd voor mensen met een arbeidsbeperking. Het aantal banen is in 2023 licht gegroeid ten opzichte van 1 jaar eerder, maar blijft achter bij de doelstelling.

De Arbeidsinspectie concludeert in het onderzoek dat de Banenafspraken niet goed lijkt te werken. Voor een aanzienlijk deel van de doelgroep is het waarschijnlijk onmogelijk om bij een reguliere werkgever aan het werk te gaan. Andere oplossingen, zoals dagbesteding of beschutte werkplekken met meer begeleiding, zijn mogelijk nuttiger. De Arbeidsinspectie ziet dat ruim een op de drie (35%) van de mensen in deze doelgroep van 2019 tot en met 2021 helemaal geen werk had. In de jaren daarvoor hadden ze nauwelijks gewerkt. Een deel van die groep heeft ook helemaal geen mogelijkheden om een reguliere baan te bemachtigen, vreest de Arbeidsinspectie.

VNO-NCW en MKB-Nederland reageren ook op de resultaten. Dat het bedrijfsleven vorig jaar voor het eerst de doelstelling van de Banenafspraken niet heeft gehaald, komt voor VNO-NCW en MKB-Nederland niet als een verrassing. De ondernemersorganisaties geven al langer aan dat het voor werkgevers steeds moeilijker is om kandidaten te vinden. Het commitment bij bedrijven is er wel, maar het aantal kandidaten uit de doelgroep Banenafspraken dat hiervoor beschikbaar is stinkt. In [een eigen brief](#) aan de Kamer schreven de ondernemersorganisaties eerder al wat nodig is om de Banenafspraken succesvol uit te voeren en meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Cruciaal is dat UWV en gemeenten kandidaten beter bij werkgevers in beeld brengen en inzichtelijk maken wat zij kunnen, willen en wat nodig is om de stap naar werk te maken, aldus de werkgeversorganisaties.

Bron: Rijksoverheid

CNV-onderzoek: oudere werknemer komt nog steeds moeilijk aan de bak

Op 16 juli publiceert CNV een onderzoek naar de arbeidskansen van 55-plussers. Daaruit blijkt dat oudere werknemers nog steeds te vaak aan de kant staan op de arbeidsmarkt. 42% van de werknemers geeft aan dat hun werkgever weinig mensen aanneemt boven de 55 jaar. Van de respondenten die zelf op zoek zijn naar een nieuwe baan (15%) krijgt ruim 4 op de 10 veel afwijzingen op sollicitaties. In de commerciële sectoren worden 55-plussers vaker afgewezen dan in de publieke sectoren. 16% van de werkzoekende 55-plussers wordt nooit op sollicitatiegesprek uitgenodigd. 37% merkt dat het moeilijker is om aan het werk te komen dan een jaar geleden. 77% is bereid om extra te investeren in scholing en ontwikkeling, blijkt ook uit de enquête. 'De arbeidsmarkt piept en kraakt aan alle kanten. Werkgevers halen de vreemdste toeren uit om nieuwe medewerkers aan te trekken. Nederland loopt op sommige punten vast wegens gebrek aan personeel, zeker in de zorg, techniek, kinderopvang en andere cruciale sectoren. Het is daarom ontluisterend dat oudere werknemers zo moeilijk aan het werk komen. Zij zijn keihard nodig maar staan toch vaak aan de kant,' stelt Piet Fortuin, CNV-voorzitter.

Bron: CNV

Nazending NOW-evaluaties

Op 15 juli stuurt Minister Van Hijum (SZW) twee NOW-evaluaties na die horen bij een eerdere Kamerbrief, verstuurd op 28 juni door voormalig Minister van Gennip, met als onderwerp 'Brief NOW evaluatie en stand van zaken'. Het eerste rapport bevat informatie over de kwalitatieve evaluatie van de doelmatigheid, de inrichting en uitvoering, de samenwerking en besluitvorming en het misbruik en oneigenlijk gebruik van de NOW. Daarnaast worden lessen voor een volgende crisissituatie getrokken. Het tweede onderzoek evalueert de doelmatigheid van de prestaties en effecten van de financiële steunmaatregelen voor vaste lasten (Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS) en Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL)) en loonkosten (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)).

FNV: Rechtbank Amsterdam doet onbegrijpelijke uitspraak in zaak Temper

Op 10 juli reageert FNV op de uitspraak van de rechtbank Amsterdam. De rechtbank oordeelt dat Temper niet als uitzendbureau gezien kan worden. FNV en CNV kondigen aan om in hoger beroep te gaan. Volgens hen gaat de uitspraak in tegen eerdere jurisprudentie. Tevens vinden de vakbonden dat hiermee de noodzaak groeit om het handhavingsmoratorium op schijnzelfstandigheid ook echt per 1 januari 2025 komt te vervallen.

Bron: FNV

DIENSTVERLENING

Periodieke rapportage Uitvoering SUWI-stelsel 2020-2025

Op 10 juli informeert minister Van Hijum (SZW) de Tweede Kamer over de periodieke rapportage Uitvoering SUWI-stelsel 2020-2025. Met de brief geeft hij inzicht in de opzet en vraagstelling van deze rapportage. Deze rapportage wordt elke vijf jaar opgesteld en combineert drie doorlichtingen die door de wet worden voorgeschreven. Het tijdvak 2020-2025 staat in het teken van herstel van het vertrouwen in de overheid en extra investeringen in verbetering van de uitvoering en het samenspel met beleid. Er is meer aandacht gekomen voor het burgerperspectief, doenvermogen en vereenvoudiging van wet- en regelgeving. Deze rapportage zal zo veel mogelijk de vraag beantwoorden in hoeverre de maatregelen die het kabinet naar aanleiding van deze bevindingen genomen heeft, een positief effect hebben gehad op de werking van het SUWI stelsel en daarmee aan verwezenlijking van de daarin genoemde publieke waarden. De periodieke rapportage wordt samen met het oordeel van de onafhankelijk deskundigen uiterlijk eind 2026 aan de Kamer aangeboden.

Bron: Rijksoverheid

ICT & DATA

Centrale Commissie Gegevensgebruik in oprichting

Op 18 juli deelt Eva Heijblom, DG Digitalisering en Overheidsorganisatie, in iBestuur, dat er op initiatief van het ministerie van BZK een Centrale Commissie Gegevensgebruik (CCG) ingesteld wordt. De commissie gaat in oktober van start. Het doel van de commissie het bevorderen van gegevensdeling tussen overheidsorganisatie. Alle pogingen om de knelpunten bij gegevensdeling tussen overheidsorganisaties te slechten, zijn tot nu toe weinig succesvol. Er is meer nodig zegt Eva Heijblom. Met een brede adviescommissie met bestuurders, topambtenaren en wetenschappers moet de problematiek naar een hoger niveau getild worden. "Er is gezegd nodig om oplossingsrichtingen aan te reiken en knelpunten politiek te agenderen, vooral bij de complexe gevallen waar meerdere organisaties bij betrokken zijn en aanpassing van wet- en regelgeving nodig is."

Bron: iBestuur

Inwerkintreding AI-verordening

Op 15 juli deelt de Digitale Overheid een achtergrondartikel over de AI-verordening. Op 1 augustus treedt deze nieuwe wet in werking. De verordening zal in fasen van kracht gaan. waarbij de meeste verplichtingen binnen een half en 3 jaar van kracht gaan. Ook geldt dat de verplichtingen over 6 jaar met terugwerkende kracht zullen gelden voor overheidsorganisaties. De wet beschrijft de rechten en plichten van ontwikkelaars en gebruikers van AI-systemen in de hele Europese Unie. Deze regels zorgen ervoor dat alleen betrouwbare AI wordt ontwikkeld en gebruikt die in lijn is met Europese publieke waarden en fundamentele rechten. De EU wil hiermee het vertrouwen van burgers in AI versterken en zo ruimte maken voor innovatie en economische ontwikkeling. Om dit te garanderen gaat de AI-verordening uit van een risico-gebaseerde benadering. Er zullen meerdere risicocategorieën in werking worden gesteld waarvoor andere regels zullen gelden.

Bron: Digitale Overheid

Regeringscommissaris Informatiehuishouding waarschuwt regering voor tegenwerking bij vernieuwing

Op 12 juli stuurt Arre Zuurmond, Regeringscommissaris Informatiehuishouding, een brief naar de nieuwe staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering Zsolt Szabó. Daarin geeft Zuurmond de staatssecretaris zijn belangrijkste geleerde lessen. Tegelijkertijd kijkt de brief vooruit en geeft het de nieuwe staatssecretaris richting in de eerste stappen naar de benodigde transformatie van de digitale overheid. De regeringscommissaris begint zijn brief met het benoemen van positieve resultaten die in zijn werkzame periode werden geboekt, waaronder het systematisch en navolgbaar opslaan van de grote hoeveelheden e-mails, het archiveren van websites, het openbaar maken van beslissingen en het belang van goede informatiehuishouding structureel op de agenda te zetten. Tegelijkertijd heeft Zuurmond ook grote zorgen. 'Bijna dagelijks lees ik berichten over een falende overheid, waarbij dat falen een sterke i-component heeft (in oorzaak of in oplossing). Soms word ik daar, zelfs op mijn ziekbed, vreselijk boos en verdrietig van.' Hij noemt onder meer eenverdieners die onder het absolute minimum moeten leven. De belangrijkste conclusie die de regeringscommissaris trekt, is dat de slechte informatiehuishouding slechts een symptoom is van de structuur én cultuur van onze overheid. 'Die is bureaucratisch, verkokerd, legalistisch, te veel gericht op rechtmatigheid in plaats van op rechtvaardigheid. Zij is te reactief en handelt te veel in de verleden tijd. Een vernieuwingsoperatie binnen dat paradigma heeft geen zin.' Zuurmond raadt de nieuwe staatssecretaris daarom aan om vanuit een nieuw, richtinggevend paradigma te werken. Ook vreest Zuurmond dat de staatssecretaris tegengewerkt zal worden bij vernieuwing.

Bron: Regeringscommissaris Informatiehuishouding

EUROPA

Formele Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Op 16 juli vindt in Brussel de Formele Raad voor Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken plaats. De Raad heeft van gedachten gewisseld over het Lentepakket dat in het kader van het Europees Semester is gepubliceerd. Lidstaten hebben stilgestaan bij de werkgelegenheids- en sociale beleidsaspecten van de landspecifieke aanbevelingen (LSA's), en in het bijzonder bij het aanpakken van tekorten aan arbeidskrachten

en vaardigheden in de EU. De lidstaten onderschreven het belang van het adresseren van uitdagingen met betrekking tot arbeidsmarkttekorten en vaardigheden in het licht van het concurrentievermogen van de Unie. Nederland heeft ingebracht dat het aanpakken van arbeidsmarkttekorten niet alleen in het belang is van de Europese economieën, maar ook van onze samenlevingen als geheel. Werk zorgt ervoor dat mensen in hun levensonderhoud kunnen voorzien, biedt mogelijkheden tot zelfontplooiing en draagt bij aan de sociale cohesie. Nederland heeft verder toegelicht dat er belangrijke uitdagingen zijn met betrekking tot de grote vraag naar werknemers met de juiste vaardigheden en het verhogen van de participatiegraad van moeilijk bereikbare groepen. Ook vroeg Nederland aandacht voor om- en bijscholing via een brede leercultuur en het belang van leven lang leren. Daarnaast heeft Nederland onder de aandacht gebracht dat in het Hoofdlijnenakkoord het streven is uitgesproken dat werken meer loont, hetgeen een extra impuls kan geven aan de arbeidsmarktparticipatie.

Daarnaast wisselde de Raad van gedachten over de sociale inclusie van personen met een handicap op EU- en nationaal niveau en de ondersteuning van (re)integratie op de arbeidsmarkt. Lidstaten benoemden dat het bevorderen van de arbeidsmarktparticipatie van personen met een handicap in het belang is van het versterken van het concurrentievermogen van de EU-economie en het aanpakken van de uitdagingen van de vergrijzing en het tekort aan arbeidskrachten. Dit is eveneens belangrijk omdat werkgelegenheid van groot belang is voor het bevorderen van de sociale inclusie van personen met een handicap. Nederland onderstreept dit. Verder bracht Nederland in dat iedereen recht heeft op gelijke kansen en ondersteuning om te kunnen participeren op de arbeidsmarkt, of men nu een beperking heeft of niet. Nederland heeft toegelicht dat het kabinet in 2023 samen met vele partners gewerkt heeft aan de totstandkoming van een meerjarige nationale strategie om de ambities van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap te implementeren. Nederland heeft vervolgens enkele voorbeelden van maatregelen uit de nationale strategie genoemd, waaronder de Banenafpraak.

Bron: Raad van de Europese Unie

OVERIG

Public Affairs Kalender

De komende periode staan de volgende momenten, evenementen en/of debatten op de planning:

- 5 juli t/m 2 september: Zomerreces
- 16 juli: Formele Raad van EU Werkgelegenheid en Sociaal Beleid
- 4 september: Commissiedebat Arbeidsmigratie
- 11 september: Rondetafelgesprek Knelpuntenbrief UWV, SVB en LCR
- 12 september: Commissiedebat ZZP
- 12 september: Commissiedebat Informatiebeveiliging bij de overheid
- 17 september: Prinsjesdag
- 18-19 september: Algemene Politieke Beschouwingen
- 26 september: Commissiedebat Gezond en veilig werken
- 26 september: Commissiedebat Inzet algoritmes en data-ethiek binnen de Rijksoverheid
- 2 oktober: Commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid
- 3 oktober - CD Informele Raad van EU Werkgelegenheid en Sociaal Beleid
- 9-10 oktober - Informele Raad van EU Werkgelegenheid en Sociaal Beleid
- 16 oktober - CD Inburgering en integratie
- 17 oktober - CD Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten
- 23 oktober - CD Arbeidsmarktbeleid

Anneke van Dijk nieuwe secretaris-generaal bij het ministerie van Justitie en Veiligheid

Op 12 juli kondigt de ABD Anneke van Dijk aan als nieuwe secretaris generaal bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Van Dijk begint per 1 september in haar nieuwe rol. Sinds 2020 werkt zij als DG Rechtspleging en Rechtshandhaving.

Bron: ABD

Bestuurlijk signaal Registratie Niet-Ingezetenen (RNI)

Op 9 juli publiceert de Nederlandse Arbeidsinspectie, onder andere samen met de Politie, de RIECS Den Haag en Limburg, een bestuurlijk signaal waarin zij enkele knelpunten van het RNI benoemen. De organisaties uiten hun zorgen over de bescherming van arbeidsmigranten en het misbruik van het BSN voor het verkrijgen van onrechtmatig toegang tot de arbeidsmarkt. Maatregelen die in het verleden zijn genomen en de nieuw voorgestelde maatregelen zijn in hun ogen onvoldoende om de knelpunten op te lossen. Een van de genoemde knelpunten betreft dat overheid schade kan ondervinden van frauduleuze en voortdurende RNI-inschrijvingen. Derlanders die via een RNI inschrijving een BSN hebben verkregen en onrechtmatig in Nederland werken kunnen rechten opbouwen en derhalve ten onrechte aanspraak maken op uitkeringen. Er wordt aanbevolen dat aanvragen bij overheidsorganisaties zoals het UWV enkel worden toegekend aan BRP-ingezetenen.

Bron: Nederlandse Arbeidsinspectie

Colofon

Het Public Affairs-team ondersteunt en adviseert UWV in contacten met de politiek en strategische stakeholders. Wil je advies of kun je zelf ondersteuning gebruiken van het PA-team? Neem dan contact met ons op: [redacted]@uwv.nl.

